

DET KGL. NORSKE VIDENSKABERS SELSKAB, MUSEET

rapport

BOTANISK SERIE 1974-1

Myrundersøkelser i Trondheimsregionen
i forbindelse med den
norske myrreservatplanen

av Terje Klokk

Illustrasjoner av Birthe H. Hansen

Universitetet i Trondheim

"Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet. Rapport. Botanisk Serie" vil inneholde stoff hovedsakelig fra det fagområde og det geografiske ansvarsområde som Botanisk avdeling, DKNVS, Museet representerer.

Serien vil ofte bringe primærstoff som av ulike hensyn bør gjøres kjent så fort som mulig. I mange tilfeller vil det dreie seg om foreløpige rapporter, og materialet kan senere bli bearbeidet for videre publisering.

Oppdragsrapporter i samband med naturressurskartlegging vil utgjøre en stor del av serien. Ellers vil en finne arbeider fra systematikk, plantesosiologi, plantekjemi, vegetasjonsøkologi o.l. Foredrag, utredninger o.l. som angår avdelingens arbeidsfelt vil det også bli plass til.

Serien er ikke periodisk, og antall nummer pr. år vil variere. Serien startet i 1974, og det fins parallelt en "Arkeologisk serie" og en "Zoologisk serie".

Som språk blir norsk brukt, vanligvis også i referat og sammendrag.

For manuskriptet, illustrasjoner, referanser o.l. følges vanlige retningslinjer (jfr. Høeg, O.A. 1971. Vitenkapelig forfatterskap. Universitetsforlaget, Oslo; jfr. også retningslinjer trykt på omslagssiden på k. norske Vidensk. Selsk. Mus. Miscellanea). Vanligvis vil et referat (synonym: abstract) på norsk innlede hvert hefte. Dette bør ikke overskride 200 ord. Et sammendrag som er mer fyldig bør komme i tillegg.

Serien trykkes i A4-format på offset, med grønn forside. Minimum opplag er 200.

Utgiver:

Universitetet i Trondheim
Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet,
Botanisk avdeling.
7000 Trondheim.

Referat.

Klokk, Terje 1974. Myrundersøkelser i Trondheimsregionen i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Rapp. Bot. Ser.* 1974 1: 1-30.

Ni myrkompleks samt et større myrområde innen Trondheimsregionen er behandlet. Myrene er vurdert i vernesammenheng på grunnlag av rent botaniske kriterier og allerede foretatte inngrep. Tre av myrene er karakterisert som "særlig verneverdig", fire er "verneverdig".

Rapporten behandler de myrene som på forhånd ble antatt å ha størst interesse i vernesammenheng.

*Terje Klokk, Universitetet i Trondheim, Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet, Botanisk avdeling.
7000 Trondheim.*

Oppdragsgiver: Miljøverndepartementet, Avdeling for naturvern og friluftsliv.

Rapporten trykt i 250 eksemplarer.

Trondheim januar 1974.

ISBN 82-7126-025-1

INNHOLD.

	side
Innlædning	3
Definisjon av begreper som er benyttet	4
Oversikt over de oppsøkte områder og Nordmyra	6
Omtale av de enkelte områder	7
Langåskjølen/Grønkjølen	7
Bjørnmyra	10
Hoppardalsmyra	14
Åsamyra/Stormyra	17
Digresmyra	21
Rørmyra	25
Rassvæta	27
Fåtengsmyren/Austlimyra	29
Hangerslettmyra	29
Litteratur	30

Innledning.

Myrundersøkelsene i Trondheimsregionen inngår som et ledd i Naturvernrådets landsplan for myrreservater, og oppdragsgiver er Miljøverndepartementet, Avdelingen for naturvern og friluftsliv. Trondheimsregionen omfatter kommunene Trondheim, Melhus, Skaun, Malvik og Klæbu.

Markarbeidet er utført sommeren -73. De oppsøkte myrene er valgt ut etter forutgående flybildestudier eller etter henvisning fra amanuensis Asbjørn Moen og universitetslektor Kjell I. Flatberg, som begge har arbeidet med landsplanen for myrreservater.

Denne rapporten omfatter ni myrkomplekser samt et større myrlandskap. Deres verneverdi er vurdert etter en 4-gradig skala (Moen 1970 og Flatberg 1971):

- ++++ særlig verneverdig.
- +++ verneverdig.
- ++ mindre verneverdig.
- + uten verneverdi.

Bare de myrene som er vurdert til særlig verneverdige eller verneverdige vil være av interesse i en landsomfattende myrreservatplan.

I tillegg til de myrene som gjennom disse undersøkelsene er oppsøkt kommer Nordmyra, i vest for Heimdal sentrum, som er midlertidig fredet etter vedtak i Miljøverndepartementet januar 1973.

Det er framstilt vegetasjonskart over fem av myrområdene. I Langåskjølen-/Grønkjølenområdet har det vært benyttet flybilder og stereolupe under utfigureringen av myrtypene i felt. I de fire andre områdene har kopier av økonomisk kartverk (1:5000) vært brukt under inventeringen. Disse vegetasjonskartene må betraktes som meget grove. Økonomisk kartverk gir ikke nok detaljer til en nøyaktig avgrensning av myrtypene.

Myrenes verneverdi er søkt vurdert rent objektivt uten at grunneierforhold, eventuelle utbyggingsplaner o.l. er trukket inn i bildet.

Under omtalen av de enkelte områdene er det ført opp UTM-koordinater for myrenes beliggenhet.

Definisjon av begreper som er benyttet.

Begrepene er definert i samsvar med vanlig oppfatning blant Fennoskandiske myrforskere (jfr. Sjørs 1948, Malmer 1962 Moen 1970, Flatberg 1971 og Sjørs & medarb. 1973).

- Bakkemyr : Myr med tydelig helling.
- Eksentrisk ombrotroft myrkompleks: Større sammenhengende myrområde dominert av ensidig hellende ombrotrofe partier som har sitt høyeste punkt nær kanten.
- Fastmatte : Myrstruktur som er fast å gå på og som er definert ut fra vegetasjonens sammensetning.
- Hølje : Myrstruktur som betegner de våte og flate partiene på en ombrotrof myr. (Betegner alt som ikke er tuve).
- Lagg : Minerotroft, drenerende myrelement som avgrenser en ombrotrof myr mot fastmark.
- Løsbunn : Myrstruktur med liten bæreevne og uten sammenhengende vegetasjonsdekke, og som er karakterisert ut fra vegetasjonens sammensetning.
- Minerotrof myr : Myrområde der vegetasjonen får tilført næringssstoffer med vann som har vært i kontakt med mineraljord, og som karakteriseres ved indikatorarter.
- Mykmatte : Myrstruktur med sammenhengende vegetasjonsdekke hvor det synes spor ved tråkk og som er karakterisert ut fra vegetasjonens sammensetning.
- Myr : Et landområde med torvmark, normalt fuktighetsmettet og med høg grunnvannstand.
- Myrelement : Avgrenset område av ei myr som har noenlunde enhetlig struktur.

- Myrkompleks : Et større sammenhengende myrområde, bygd opp av myrelementer og som er avgrenset mot fastmark eller vann.
- Myrstruktur : Plantesamfunn på myr med deres voksested.
- Ombrotrof myr : Myrområde som bare får tilført næring med nedbørsvannet.
- Streng : Myrstruktur som er en lang, smal forhøyning orientert på tvers av myras hellingsretning.
- Torv : Organisk jordtype dannet ved ufullstendig nedbryting av vegetasjonen på fuktig mark.
- Tuve : Myrstruktur som opptrer som forhøyninger og er karakterisert ved vegetasjonens sammensettning.

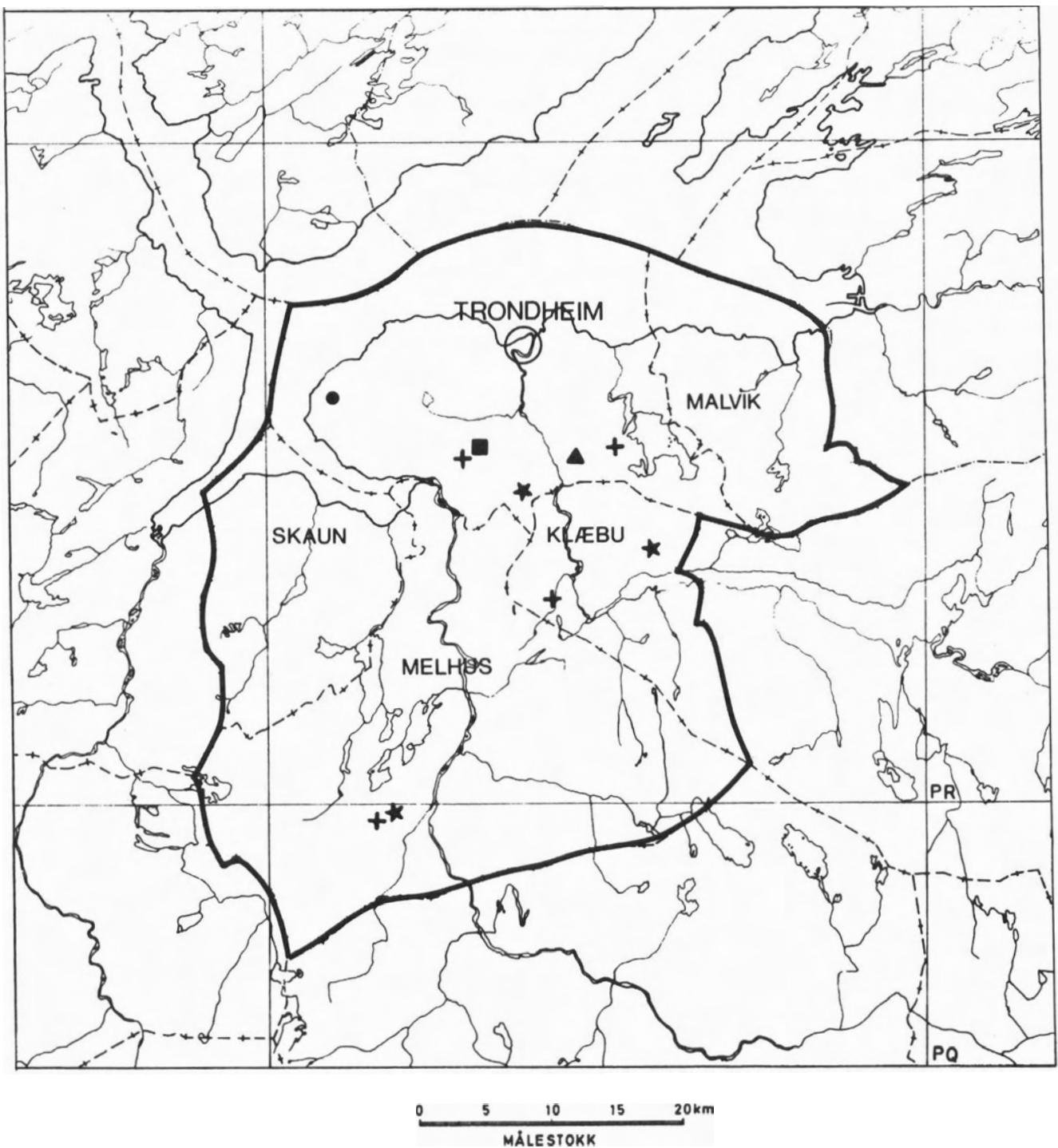

Fig. 1.

OVERSIKT OVER OPPSØKTE MYRER OG NORDMYRA.

* Særlig verneverdig.

+ Verneverdig.

▲ Mindre verneverdig.

● Uten verneverdi.

■ Nordmyra.

Kartgrunnlag: Serie M 515.

Kartblad Trondheim

OMTALE AV DE ENKELTE OMRÅDER.

++++ Langåskjølen/Grønkjølen. Klæbu kommune NR 78-82, 18-20.

Beliggenhet.

Området ligger mellom Selbusjøen og Jonsvatnet. Den nordlige delen ligger 3 km sør for Jonsvatnets sørlige ende, mens den sørlige delen ligger 1 km nord for Selbusjøen. Det foreslatte vernede området ligger i sin helhet i Klæbu kommune. Terrenget rundt ligger høgre på alle kanter unntatt ved den sørlige delen. Her heller bratte sørvendte skogslier fra myrområdet og ned mot Selbusjøen. Det avgrensa området har en utstrekning på ca. 4 km^2 , med et tillegg på ca. $0,7 \text{ km}^2$ for det området som senere vil bli nevnt som alternativ 2. Høyden over havet varierer fra 300 til 350 m.

Hydrotopografi, flora og vegetasjon.

Nesneelva renner tvers gjennom hele området fra øst mot vest. Fra begge sider går myrenes dreneringsbaner ned mot elva. Den nordligste delen av myrområdet dreneres mot nord.

Langåskjølen-/Grønkjølenområdet består av en rekke store og små myrkompleks som igjen er bygd opp av forskjellige myr-elementer. Karakteristisk er den store variasjonen i myrvegetasjon og myrstruktur samt mosaikken mellom myr og små fastmarkskoller som stikker opp over alt. Disse fastmarkskollene er ikke vegetasjonskartlagt. De aller fleste er spredt bevokst med furu (Pinus silvestris) der røsslyng (Calluna vulgaris) og reinlav-arter (Cladonia-arter) dominerer i henholdsvis felt- og bunnsjikt. På litt større koller får en inn granskog av blåbær-småbregnetypen. De nevnte fastmarkstypene er de vanligste også i terrenget rundt, men her fins også rikere skogstyper representert.

Innen et avgrensa området, eller i traktene omkring, er det funnet en rekke arter med en suboceanisk utbredelse. Av myrarter kan nevnes rome (Narthesium ossifragum), klokkelyng (Erica tetralix), pors (Myrica gale), engstarr (Carex hostiana)

Sphagnum strictum, loppestarr (Carex pulicaris) og myrkråkefot (Lycopodium inundatum). Svakere suboceanisk er kvitmyrak (Rhyncospora alba), brunmyrak (Rhynchospora fusca), blåknapp (Succisa pratensis) og grønnstarr (Carex tumidicarpa).

En rekke fastmarksarter med liknende utbredelse understreker områdets suboceaniske karakter. Nevnnes kan bjønnkam (Blechnum spicant), smørtelg (Dryopteris oreopteris) og knapp-siv (Juncus conglomeratus). Trekk i vegetasjonens sammensetning viser det samme. En del myrarter, som i østlige og kontinentale områder er sikre mineralindikatorer, kan vokse ombrotroft i mer oceaniske områder. Dette gjelder bl.a. artene Narthecium ossifragum og sveltstarr (Carex pauciflora) som begge vokser ombrotroft innen området. Tuvevegetasjonen på en del av de ombrotrofe myrene, domineres av gråmose (Rhacomitrium lanuginosum). Dette sammen med dominans av dvergtorvmose (Sphagnum tenellum) i høljene kan rekes som svakt oceaniske trekk.

Flere av de nevnte suboceaniske artene, i tillegg til en rekke andre arter, er lavlandsarter. Noen få fjellarter finnes også innen området.

Myrene er svært varierte, bare mindre partier er homogene. Den dominerende myrtypen er svakt hellende minerotrofe myrer med fastmatte og fattig vegetasjon. De kvantitatativt viktigste artene er her blåtopp (Molina coerulea), trådstarr (Carex lasiocarpa) og Narthecium ossifragum i feltsjiktet. I bunnsjiktet dominerer de to torvmosene stiv-torvmose (Sphagnum compactum) og Sphagnum tenellum. De rikere myrtypene er gjennomgående arealsmessig mindre. De fleste av disse er også svakt hellende av fastmattetype.. Som det framgår av vegetasjonskartet er det gruppert ut intermediærmyr. Denne myrtypen har svært få gode indikatorarter og kan ofte være vanskelig å utfigurere. Dominantene er oftest de samme en finner i fattigmyra, men med indikatorarter for intermediærmyr som dvergjamne (Selaginella selaginoides), sveltull (Scirpus hudsonianus), blodmose (Calliergon sarmentosum), blanktorvmose (Sphagnum subnitens) og Sphagnum subfulvum.

Rikmyrene fins gjerne i mindre partier langs dråg med friskt sigevann eller i tilgrensning mot fastmark. De største åpne myrene får sjeldent rik vegetasjon. Dominantene i feltsjiktet

er ofte de samme en finner på fattig- og intermediærmyra, men rikmyra skiller fra disse ved en rekke indikatorarter. Bunnsjiktet domineres helt av de to mosene stjernemose (Campylium stellatum) og Drepanocladus intermedius. Med høgre grunnvannsstand kommer makkmosen (Scorpidium scorpidoides) inn.

Ekstremrikmyra her i lavlandet få gode indikatorarter. De aller fleste utfigurerte ekstremrikmyrer er dominert av brunskjene (Schoenus ferrugineus). Den vokser meget tett og dominerer bildet helt der den opptrer. Schoenus ferrugineus sammen med Carex hostiana, nebbstarr (Carex lepidocarpa) og levermosen Leiocolea rutheana er de beste indikatorartene for ekstremrik myrvegetasjon i området. (Malmer 1962). I alt er det funnet syv større lokaliteter av Schoenus ferrugineus.

Av relativt sjeldne arter og/eller arter med spesiell plantegeografisk betydning funnet innen området nevnes Erica tetralix, Rhynchospora fusca, fjellmarihand (Dactylorhizis pseudocordigera), Lycopodium inundatum, småull (Eriophorum gracile) og Sphagnum strictum.

Forklaring til vegetasjonskartet.

Vegetasjonsenheteres nummerering følger systemet som har vært benyttet ved vegetasjonskartlegging i Trøndelagsområdet i 1972 (Moen 1973). I dette systemet er enhetene søkt nummerert i en logisk rekkefølge der blant annet enhetene 10-19 er myrvegetasjon, 20-29 fuktbarskoger og 60-69 hei- og fuktengvegetasjon. Innen hvert titall er enhetene gruppert etter en fattigrikgradient, med laveste nummer for den mest nøyssomme typen (f.eks. ombrotrof myr 10-11 og ekstremrikmyr 18-19).

Inngrep, avgrensning og verneverdi.

Større menneskelige inngrep er ikke observert innen området. De eneste observerte inngrep er et par mindre snauhogster på tilgrensende fastmark, samt en mindre skogsbilvei (bare benyttet om vinteren) i områdets østlige del. Det er ikke funnet ei

eneste grøft.

På flere av de større myrene har det i tidligere tider vært utmarksslått, noe gjenværende "stakkstenger" vitner om. Som det framgår av avgrensninga er det antydet to alternativ. I alternativ 2 er tatt med et område i vest i tillegg. Dette er gjort fordi denne delen hører naturlig sammen med resten av myrområdet, selv om det ved dette tillegget ikke kommer til nye myrtyper som ikke allerede fins innen det øvrige området. Skulle det foretas en prioritering innen området må den østlige delen sies å være mest interessant, men området bør primært sees under ett. Ved avgrensninga er det søkt å følge naturlige grenser i terrenget. Der myrene grenser mot fastmark er grensa trukket ca. 50 m inn på fastmarka for å få med en buffersone. Andre steder må grensene trekkes rett over myrer da det er umulig å finne en naturlig avgrensning. Langåskjølen/Grønkjølen er et enestående interessant og uberørt stort sammenhengende myrlandskap som har høg verneverdi.

++++ Bjørnmyra. Trondheim kommune. NR 70,23-24.

Beliggenhet.

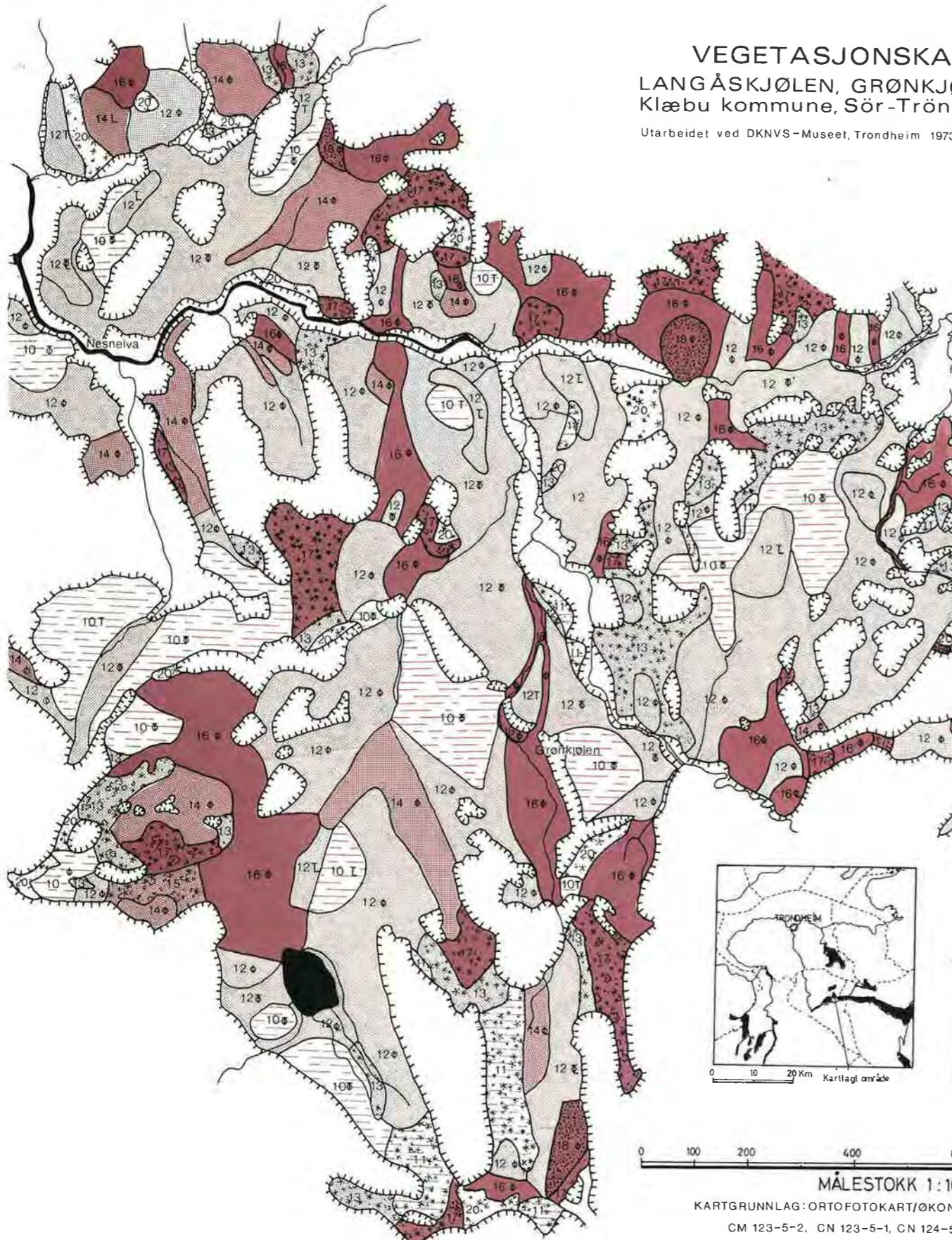
Myra ligger ca. 3 km sør-øst for Heimdal sentrum like ved Tillermoen. Terrenget i umiddelbar nærhet av myra er relativt flatt med tett granskog. Høgden over havet er 120 m. Myra er 500 m lang og ca. 250 m brei.

Hydrotopografi og vegetasjon.

Bjørnmyra er et eksentrisk ombrotroft myrkopleks. Strengstrukturer er godt utvikla, og går i nordvest-sørøst retning på tvers av myras hellingsretning. Strengene er ikke særlig høge (20-30 cm), men er likevel tydelige. Strengene har mest tuvevegetasjon, men med fastmattevegetasjon på de laveste. Tuvevegetasjonen på strengene domineres av Calluna vulgaris, Cladonia- arter og Rhacomitrium lanuginosum. En vanlig tuveart

VEGETASJONSKART
LANGÅSKJØLEN, GRØNKJØLEN
Klæbu kommune, Sør-Trøndelag

Utarbeidet ved DKNVS-Museet, Trondheim 1973 av Terje Klokk

Forklaring til farge og symbolvalg.

- [Symbol: Hatched] 10-11. Nedbørsmyr (Ombrotrof myr). Svært nøy som myr, der vegetasjonen bare får tilført næring med nedbørsvann.
- [Symbol: Solid grey] 12-13. Fattigmyr. Næringsfattig myr. Vegetasjonen får tilført næring med vann som har vært i kontakt med mineralvann. (Minerotrof myr).
- [Symbol: Dotted] 14-15. Intermediærmyr. Middels næringstilgang. (Minerotrof myr).
- [Symbol: Red] 16-17. Rikmyr. God næringstilgang. (Minerotrof myr).
- [Symbol: Dark Red] 18-19. Ekstremerikmyr. Meget god næringstilgang. Kalkrik. (Minerotrof myr).
- [Symbol: Crosses] 20. Ris-fukt-skog. Nøy som fukt-skog med furu. Ofte som kantskog i tilknytning til ombrotrof myr. Typen går gradvis over i enhet 11.
- [Symbol: Asterisks] 22. Blåbær-fukt-skog. Dominert av blåbær. Bedre næringstilgang enn 20.
- [Symbol: Triangles] 65. Vierfukteng. Med både fastmarks- og myrarter. Busksjikt av Salix. Opptrer innen området i tilknytning til bekker.

T Tuve.

∅ Matte (mykmatte og fastmatte).

L Løsbunn.

Fastmark.

Skog-/krattmyr. Gran og/eller furu dekker over 20% av arealet.

Skog-/krattmyr. Lauvtre dekker over 20% av arealet.

Skog-/krattmyr. Blandingsskog dekker over 20% av arealet.

Apent vann.

KARTGRUNNLAG: ORTOFOTOKART/ØKONOMISK KARTVERK:
CM 123-5-2, CN 123-5-1, CN 124-5-3

MÅlestokk 1:10000
0 100 200 400 600 800 1000 OK

som rusttorvmose (Sphagnum fuscum) er ikke så vanlig her. I områdene ute på myra, hvor strengene er best utvikla, er de våte partiene mellom strengene (høljene) helt dominert av kjøtt-torvmose (Sphagnum magellanicum) i bunnsjiktet med bjønnskjegg (Scirpus caespitosus) og Rhynchospora alba som dominanter i feltsjiktet. Ut mot kantene av myra er Sphagnum tenellum den vanligste høljearten i bunnsjiktet.

Hele veien rundt myra er det et velutvikla myrkantsamfunn med furu (Vaccinio-uliginosi-Pinetum Cajonder 1921). Denne kantskogen heller nedover fra kanten av myra bortsett fra mot sør hvor den grenser flatt inn til dyrkamarka.

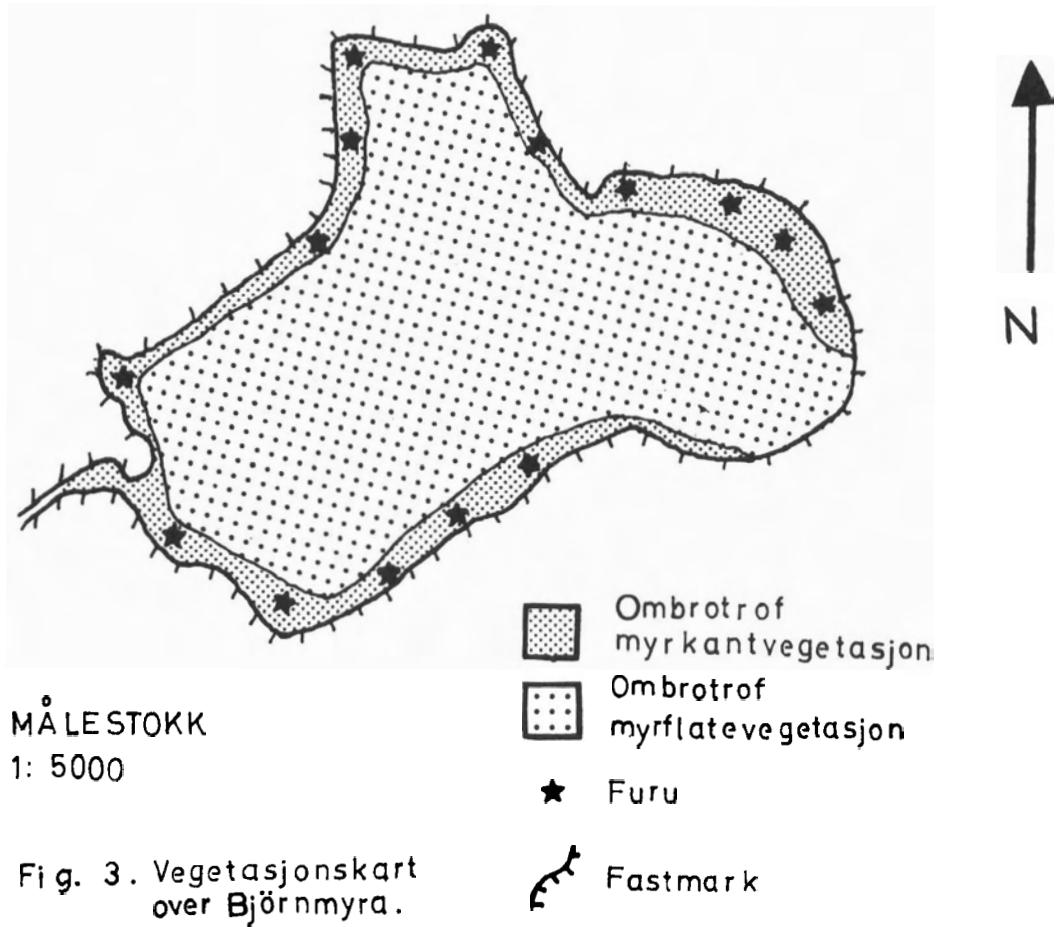
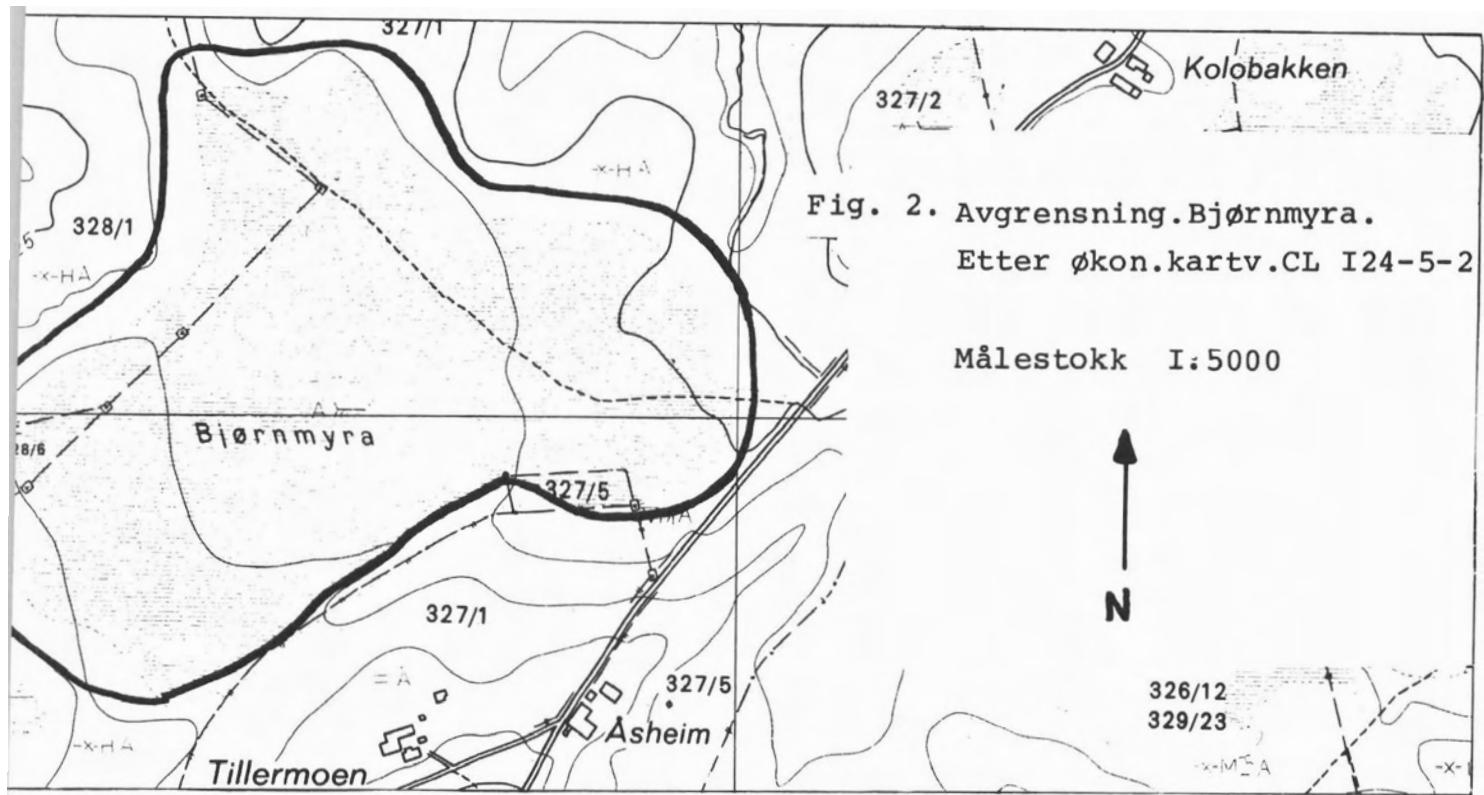
Inngrep, avgrensing og verneverdi.

Den sørlige delen av myra grenser helt inn til dyrkamark. Denne ligger høgre enn myra og vil nok ha en viss innvirkning i form av tilsig. Noen synbar effekt på vegetasjonen kunne ikke spores, bortsett fra at kantskogen her var litt tettere enn ellers rundt myra. En skogsbilvei går tvers over myra (antagelig bare benyttet om vinteren) og skjemmer en del rent estetisk. Men det synes ikke som om denne har noen innvirkning på vegetasjonen forøvrig. Ved den vestlige delen går ei mindre hogstflate inn til myra. I øst, like ved veien, er det ei mindre grøft uten merkbar innvirkning på vegetasjonen forøvrig.

Bjørnmyra representerer en type myrkompleks en bare finner i lavlandet og av den grunn er sterkt utsatt for grøfting. Det er ikke igjen mange relativt uberørte myrkompleks av denne typen, og det haster derfor å få bevart et slikt myrkompleks. Bjørnmyra er relativt uberørt og ellers representativ som et eksentrisk myrkompleks i lavlandet, og har derfor høg verneverdi.

BJÖRNMYRA

++++ Hoppardalsmyra. Melhus kommune. NQ 59-60, 98-99.

Beliggenhet.

Myra ligger i Melhus kommune like nord for veien som går opp gjennom Tømmesdalen. Rundt myra er det en meget vekslende topografi med bratte skogkledde åser mot vest og øst, mer småkupert og flatere i sør og nord. Myrkomplekset har en svært "kronglete" form og deles nesten av på midten i et sørlig og et nordlig parti. Myrkomplekset ligger 230-240 m.o.h.

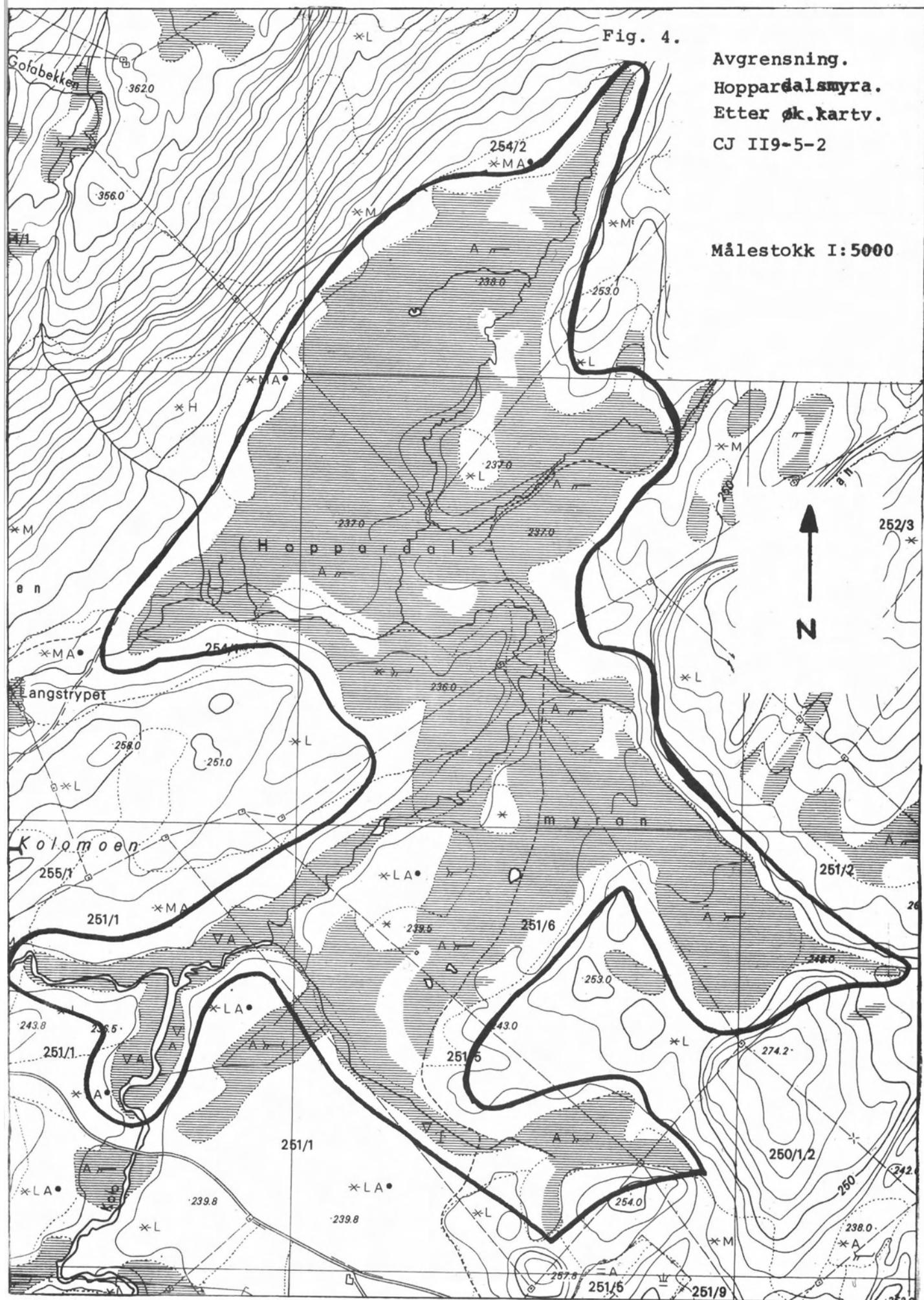
Hydrotopografi og vegetasjon.

Myrkomplekset dreneres av en større bekk fra nord mot sørvest. Ned i denne bekken kommer det mindre bekker og dråg fra alle kanter. Karakteristisk for myrkomplekset er en stor variasjon av vegetasjon og myrstruktur, uten store enhetlige partier. Spredt skog og krattvegetasjon forekommer over hele myra med furu og litt bjørk på de ombrotrofe partiene og med gran i tillegg på de minerotrofe partiene. Ut mot fastmarka er det flere steder utvikla et typisk myrkantsamfunn med tett furuskog.

Ombrotrof vegetasjon fins i mindre enheter over hele komplekset og dekker totalt vel halvparten. Her dominerer i mykmatte- og fastmattesamfunn arter som Scirpus caespitosus, Sphagnum magellanicum og vortetorvmose (Sphagnum papillosum), mens tuvene domineres av Calluna vulgaris, Sphagnum fuscum og Cladonia-arter. På de største sammenhengende åpne partiene i sør og nord kan det spores svake strengstrukturer med fastmatte-/tuvevegetasjon på strengene og mykmatte imellom.

De minerotrofe partier på myra følger stort sett i soner langs dreneringsbekker og har en rik vegetasjon. Enkelte mindre partier har også ekstremrik vegetasjon, men disse er så små at de ikke er utfigurert på vegetasjonskartet. Her finner en arter som Carex lepidocarpa, småsivaks (Scirpus quinqueflorus) og myrsaulauk (Triglochin palustre).

Av vegetasjonskartet går det fram at en mindre flekk i nord er gruppert ut som intermediærmyr. Typiske indikatorarter er her Selaginella selaginoides og Sphagnum subnitens.

HOPPARDALSMYRA

Ris-sumpfuruskog

Ombrerotf myr

Fattigmyr

Intermediärmyr

Rikmyr

★ Furu
○ Björk

Fastmark

↑
N

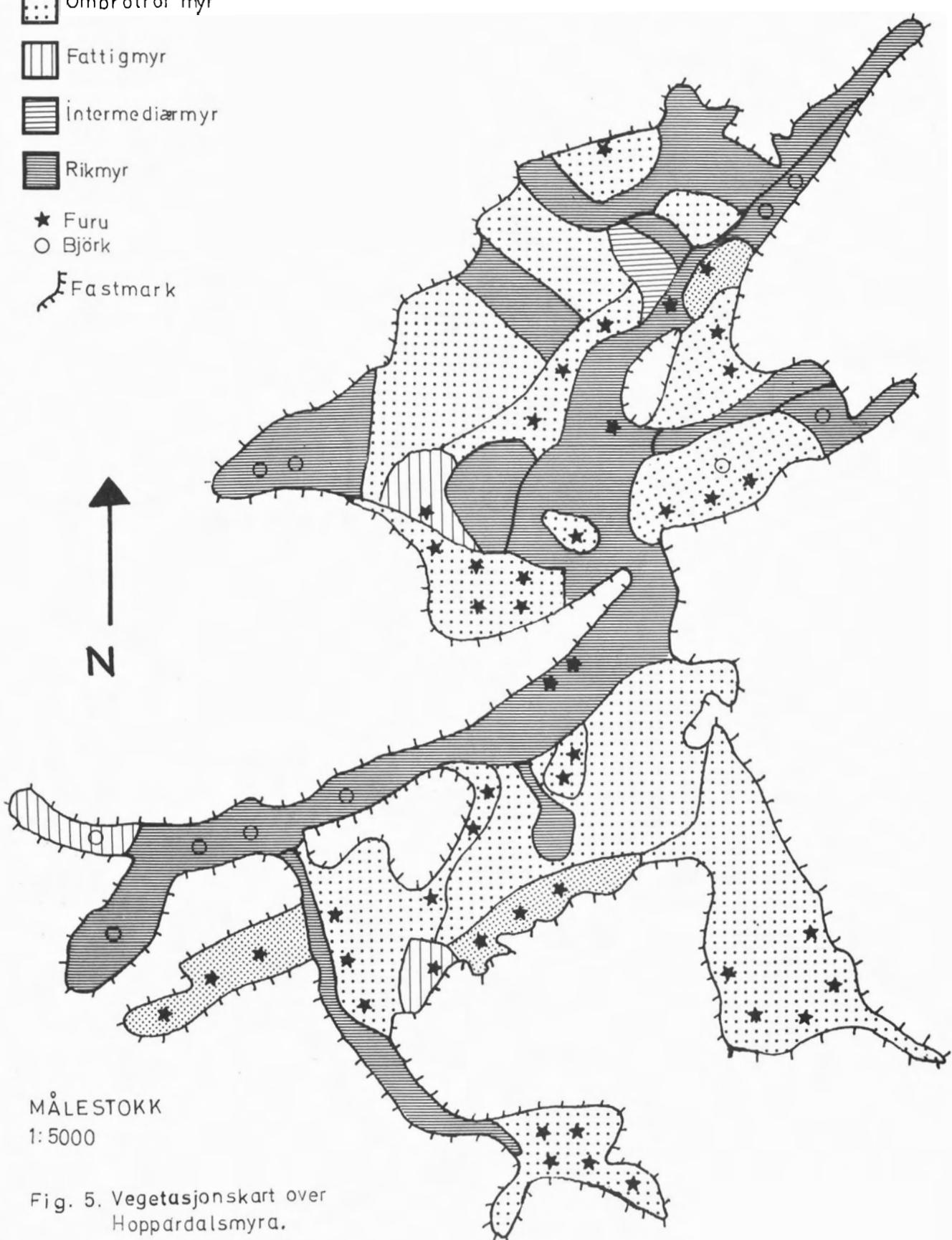

Fig. 5. Vegetasjonskart over Hoppardalsmyra.

Inngrep, avgrensning og verneverdi.

Grensa går stort sett 30-50 m fra selve myrkanten. Myra har tidligere vært nyttet som slåttemyr, noe et par "stakk-stenger" vitner om. Synlige inngrep på myra er meget små. Eneste observerte inngrep er to små grøfter midt på myra samt ei hogstflate som grenser ned til myra i vest.

Større myrer i lavlandet, hvor det ennå ikke er foretatt drastiske inngrep i form av grøfting o.l., begynner etter hvert å bli sjeldne. Det haster derfor med å få bevart regionalt representative myrer av ulike typer.

Hoppardalsmyra må kunne sies å representeret et representativt myrkompleks i lavlandet i regional sammenheng. Den varierte og interessante vegetasjonen samt de meget små inngrep gjør at Hoppardalsmyra er absolutt verneverdig. Myra har tidligere vært oppsøkt og omtalt (Moen 1969).

+++ Åsamyra/Stormyra. Melhus kommune. NQ 58-59, 97-98.

Beliggenhet.

Myrene ligger like nord for veien som går gjennom Tømmes-dalen, og 500-600 m sørvest for Hoppardalsmyra (også omtalt i denne rapporten).

Stormyra ligger nærmest opp til veien. Den er adskilt fra Åsamyra, som ligger 10-20 m lavere, ved en smal sone fastmark. Myrene er behandlet sammen, da det ved en eventuell fredning ville være naturlig å dra dem sammen til ett område. Stor-myra ligger 250 m.o.h., mens Åsamyra ligger mellom 230-240 m.o.h.

Hydrotopografi og vegetasjon.

Stormyra har, som det framgår av vegetasjonskartet, over-veiende ombrotrof vegetasjon. Et parti midt på myra har svake strengstrukturer orientert på tvers av den sørøstlige hellings-

retningen. Tre mindre partier har minerotrof fattig vegetasjon. De våte partiene på den ombrotrofe delen mellom strengene domineres av mykmattevegetasjon der Sphagnum magellanicum, Rhynchospora alba, Scirpus caespitosus og sivblom (Scheuchzeria palustris) er de viktigste artene. Strengene er lave og har fastmattevegetasjon.

Åsamyra har større variasjon i vegetasjon og struktur, og er arealmessig ca. dobbelt så stor som Stormyra. Myrkomplekset dreneres av en bekk som renner fra vest mot øst. Myra heller fra nord og sør ned mot denne bekken. I den sør-vestlige delen av myrkomplekset stikker det fram ei "tunge" med ombrotrof vegetasjon. Dette ombrotrofe partiet er ensidig hellende mot nord-øst og med tydelige strengstrukturer.

Den minerotrofe delen av myrkomplekset (ca. 60%) har overveiende rik vegetasjon. Et par områder er også gruppert ut som ekstremrik myr. Disse ekstremrike samfunnene domineres helt av Schoenus ferrugineus. Andre arter som indikerer ekstremrik vegetasjon er her Carex lepidocarpa og Carex hostiana.

Inngrep, avgrensning og verneverdi.

Av observerte inngrep av betydning kan nevnes at på Stormyra er det i den sørlige delen, like ved veien, et gammelt torvtak med et par gjenstående gjerder. Midt over myra går en telefonkabel. Ei hogstflate grenser ned til myra i øst.

Også på Åsamyra er det en del mindre inngrep. Et småbruk grenser ned til myra på nordsida med ei kulturmark som stikker ned over myra (se fig. 7). Like ved er det her et par mindre grøfter.

Avgrensningen av området følger stort sett en sone 30-50 m fra myrkanten. I det nord-østlige hjørnet av Åsamyra er grensen trukket langs en gårdsvei. Som det framgår av avgrensningen av området er det ei stipla linje mellom Stormyra og Åsamyra. Denne antyder at det kan tenkes ei alternativ grense for et eventuelt vernet område. Åsamyra har verneverdi i seg selv, uten at Stormyra blir med. Stormyra har i seg selv ikke så stor verneverdi, men den representerer sammen med Åsamyra et verneverdig myrområde.

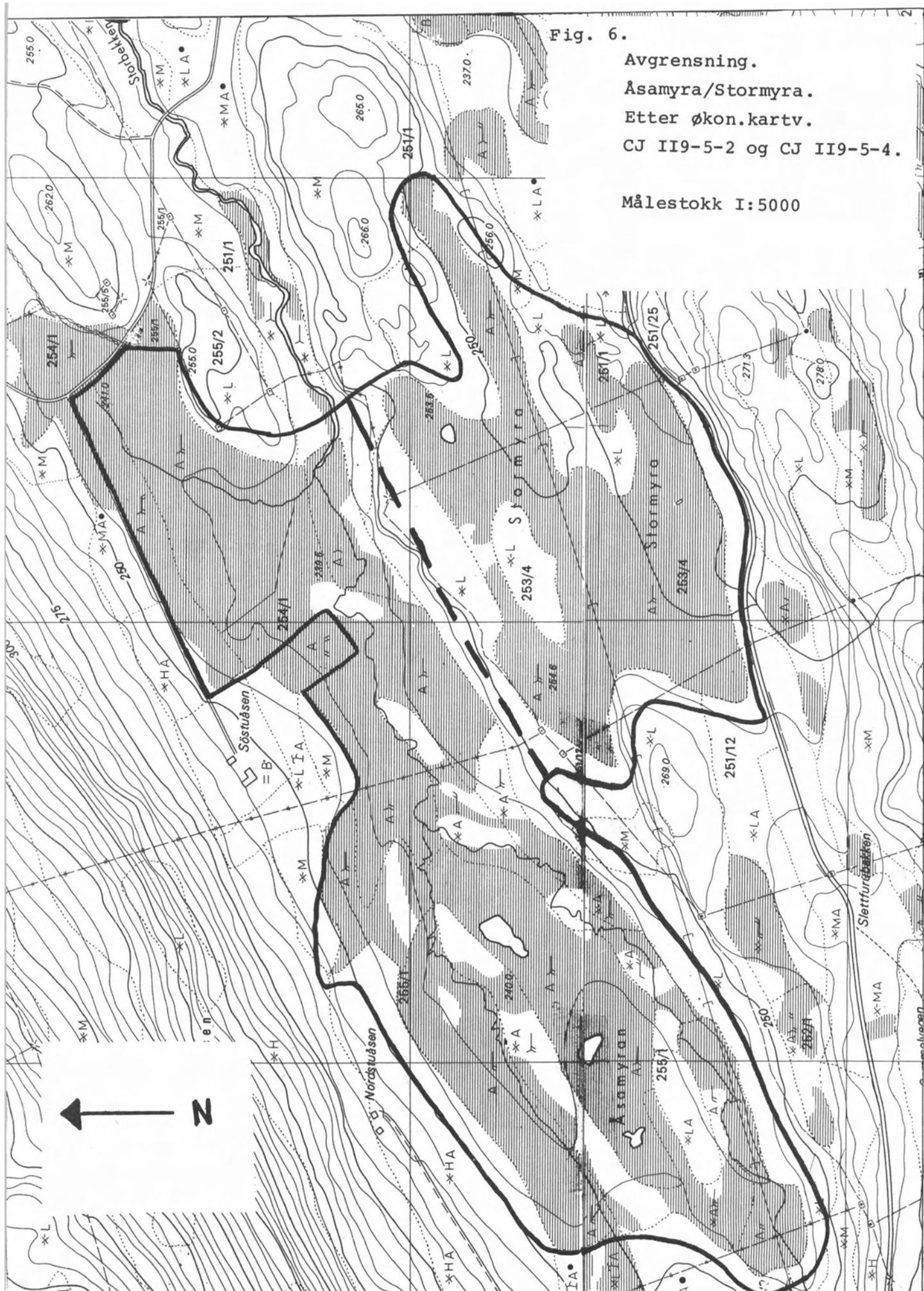

Fig. 6.

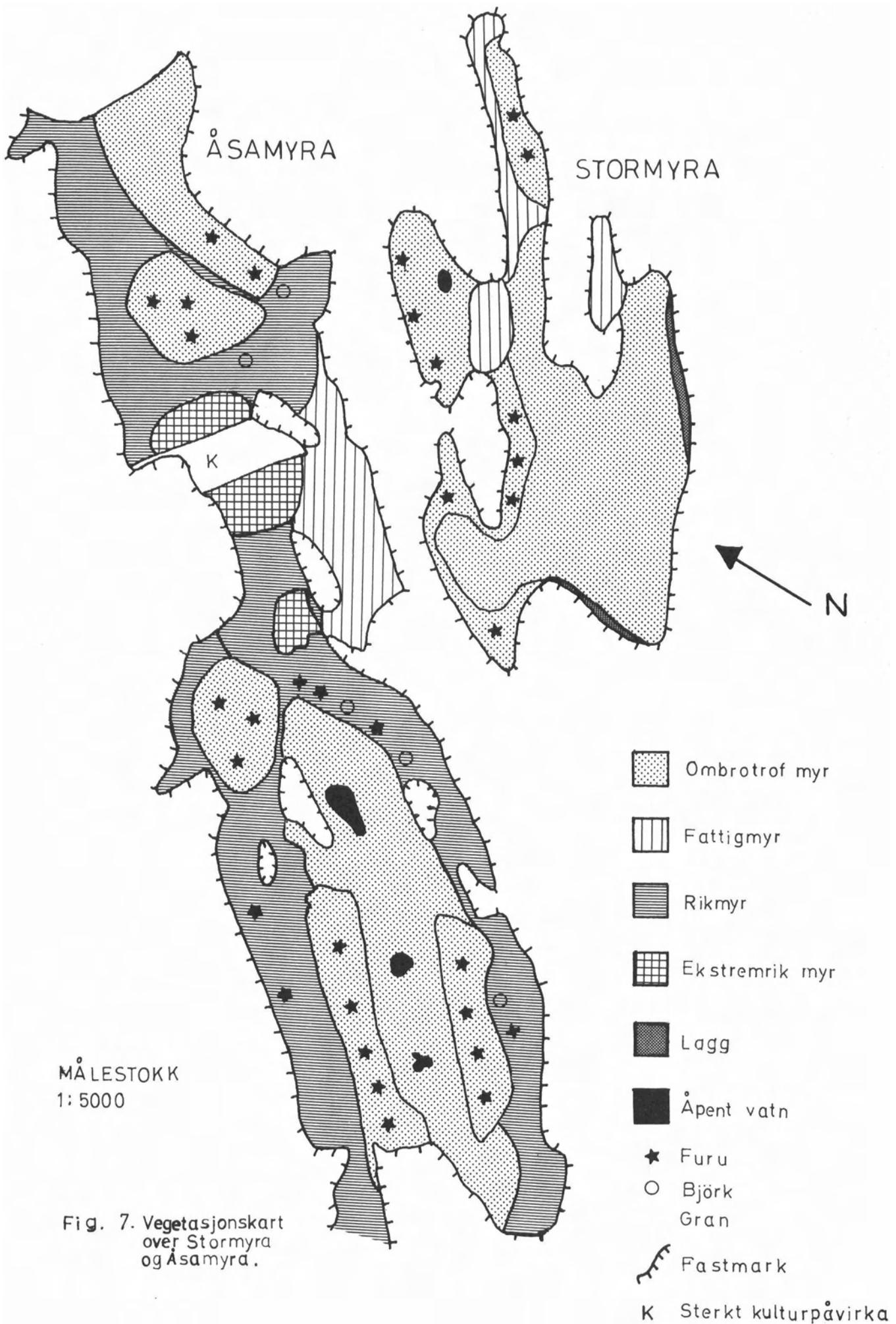
Avgrensing.

Åsamyra/Stormyra.

Etter økon.kartv.

CJ II9-5-2 og CJ II9-5-4.

Målestokk 1:5000

+++ Digresmyra. Trondheim kommune. NR 76, 25-27.

Beliggenhet.

Myra ligger ca. 2 km rett vest for Jonsvatnet. Den foreslått fredede delen av myra er 1,5 km lang i retning sør-nord, og gjennomsnittlig 150 m brei. Bratte skogkledde åser grenser ned til myra langs hele østsida og det meste av vestsida. Det foreslått fredede areal er vel $0,2 \text{ km}^2$ og ligger ca. 170 m.o.h.

Hydrotopografi og vegetasjon.

Digresmyra er et myrkompleks, hvor en finner en rekke forskjellige myrstrukturer og myrelementer representert. Mesteparten av myra (ca. 3/4) har ombrotrof vegetasjon, mens den resterende del for det meste har rik vegetasjon. De topografiske forhold gjør at myra har ulike hellingsretninger. Myras høyeste punkt er i sør, hvor en har et større ombrotroft parti. Hellingsretningen her er nordlig. Det andre større sammenhengende ombrotrofe partiet, i nord, heller også mot nord, bortsett fra den sørlige delen av dette partiet som har sørlig hellingsretning. De ombrerotrofe partiene er åpne uten tydelig strengstrukturer og dominert av mykmatte. Ut mot myrkantene vokser spredt furu og flere steder finnes en velutvikla minerotrof laggsone som det framgår av vegetasjonskartet (fig. 9). De ombrerotrofe mykmatte- og fastmattesamfunnene domineres av Scirpus caespitosus, Sphagnum magellanicum, Sphagnum papillosum, Rhynchospora alba og Sphagnum tenellum. Den ombrerotrofe tuvevegetasjonen domineres av Calluna vulgaris og Sphagnum fuscum.

De minerotrofe partiene har som nevnt for det meste rik vegetasjon bortsett fra et par områder i nord som er gruppert ut som fattigmyr. De rike områdene er ofte spredt tre- og krattbevokst med gran, furu og bjørk. I feltsjiktet er her de vanligste artene Molinia coerula, Carex lasiocarpa, breimyrrull (Eriophorum latifolium) og Scirpus caespitosus. I bunn-sjiktet dominerer Campylium stellatum og Drepanocladus intermedius.

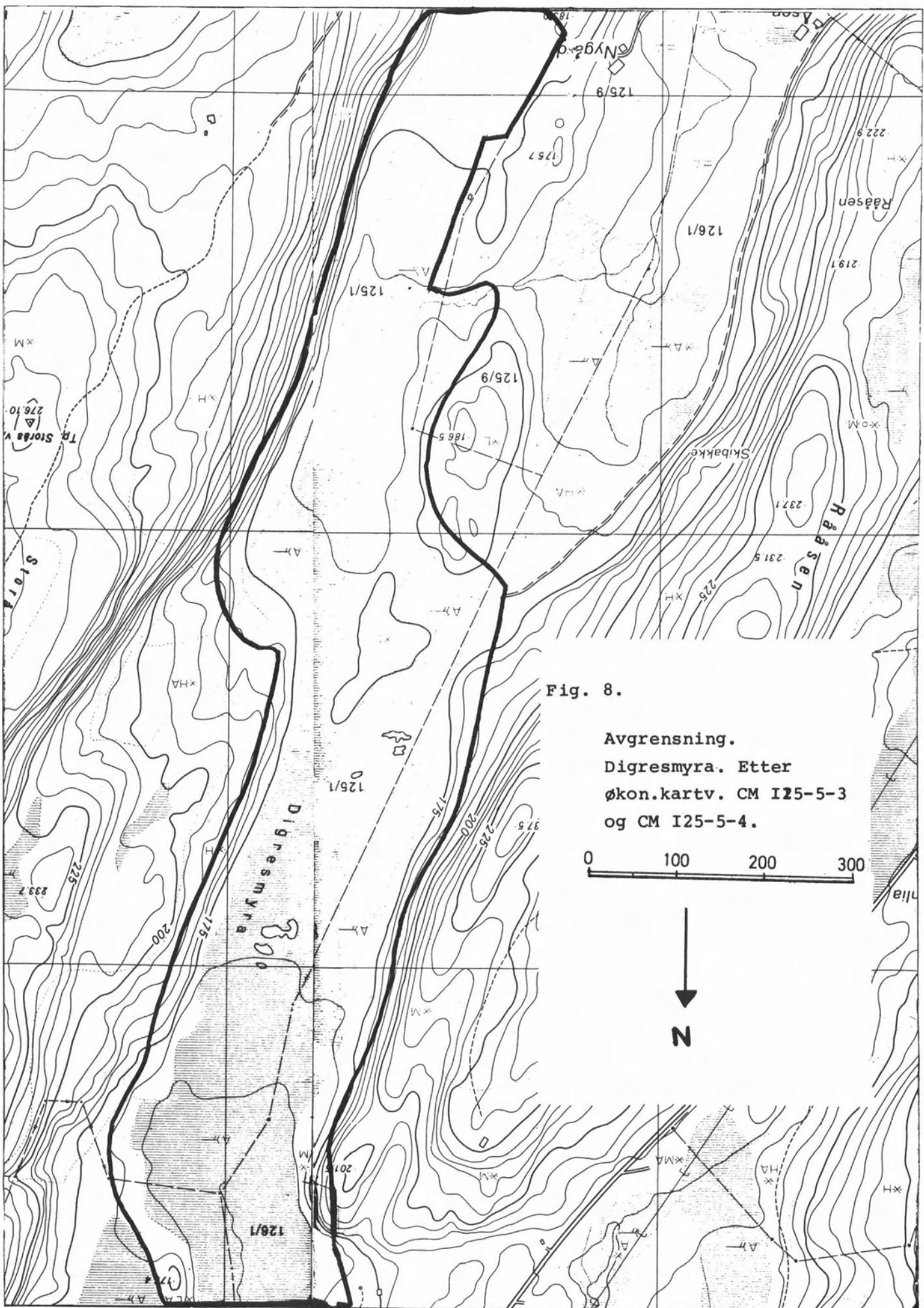

Fig. 8.

Avgrensning.
Digresmyra. Etter
økon.kartv. CM I25-5-3
og CM I25-5-4.

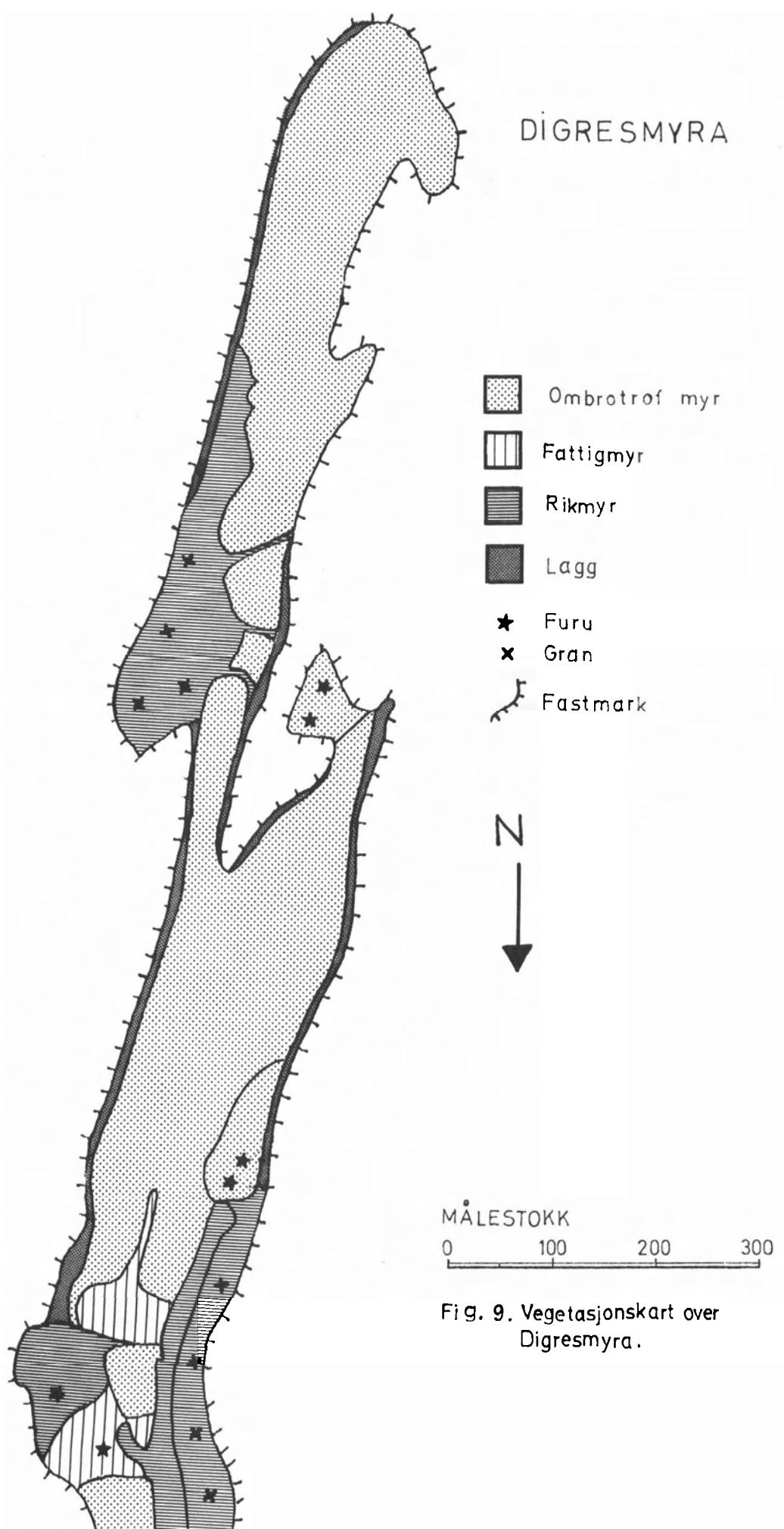

Fig. 9. Vegetasjonskart over
Digresmyra.

Laggen har en egen spesiell vegetasjon med arter en ikke finner ute på myrflata. Viktige arter er ørevier (Salix aurita), gråor (Alnus incana), mjødurt (Filipendula ulmaria), slåttestarr (Carex nigra) myrhatt (Comarum palustre) og tjønnmose (Calliergon giganteum).

De fattige minerotrofe partiene i den nordlige delen av myra har arter til felles både med den ombrotrofe og den rike vegetasjonen, men mangler rikmyrsindikatorene.

Inngrep, avgrensning og verneverdi.

Myra har en naturlig fortsettelse i nord ut over den foreslatte avgrensninga. Inngrepene er her store med grøfter, veier og en skytebane tvers over myra. Grensa for det foreslått verna området trekkes da her tvers over myra. I den nordlige delen av myra går ei grøft tvers over, men den er i ferd med å vokse igjen og er ikke særlig skjemmende. Helt i den sørlige enden har det vært tatt torv. Grensa er her dratt litt inn på myra slik at dette området unngås. En skogsbilvei (benyttet bare om vinteren), går hele veien langs myras østside, men er ikke merkbart skjemmende i landskapet. Rundt myra er det en 2-3 hogstflater som grenser ned til myra.

Inngrepene er totalt sett ikke så store innen det avgrensa området at myras verneverdi svekkes merkbart av den grunn. Digresmyra må ansees å ha verneverdi, og ville være godt egnet til bl.a. undervisningsformål.

+++ Rørmyra. Trondheim kommune. NR 64,26.

Beliggenhet.

Rørmyra ligger 3 km rett vest for Heimdal sentrum, 1 km øst for Nordmyra (omtalt i innledningen). Rørmyra deles i to av en bilvei som går i retning nord-sør.

Hydrotopografi og vegetasjon.

Mesteparten av myrkomplekset er ombrotroft, men langs kantene er det breie soner med rik minerotrof vegetasjon. Områder i nord har ekstremrik vegetasjon med Schoenus ferrugineus og Carex lepidocarpa som viktigste indikatorer. En større bekk går tvers over myra fra nord mot sør. I ei sone langs denne bekken finner en svært artsrike samfunn med en blanding av myr- og fastmarksarter. Vegetasjonen på Rørmyra er meget variert med innslag av alle overganger fra ombrotrof til ekstremrik myr.

Inngrep, avgrensning og verneverdi.

Som nevnt går en bilvei tvers over myra. Bebyggelse grenser inn til og går delvis utover myra i sør. Det avgrensa området er imidlertid relativt uberørt, bortsett fra bilveien, og har verneverdi. Myra skulle være spesielt godt egnet til undervisningsformål med variert vegetasjon, stor artsrikdom og lett adkomst. (Se også Moen 1969).

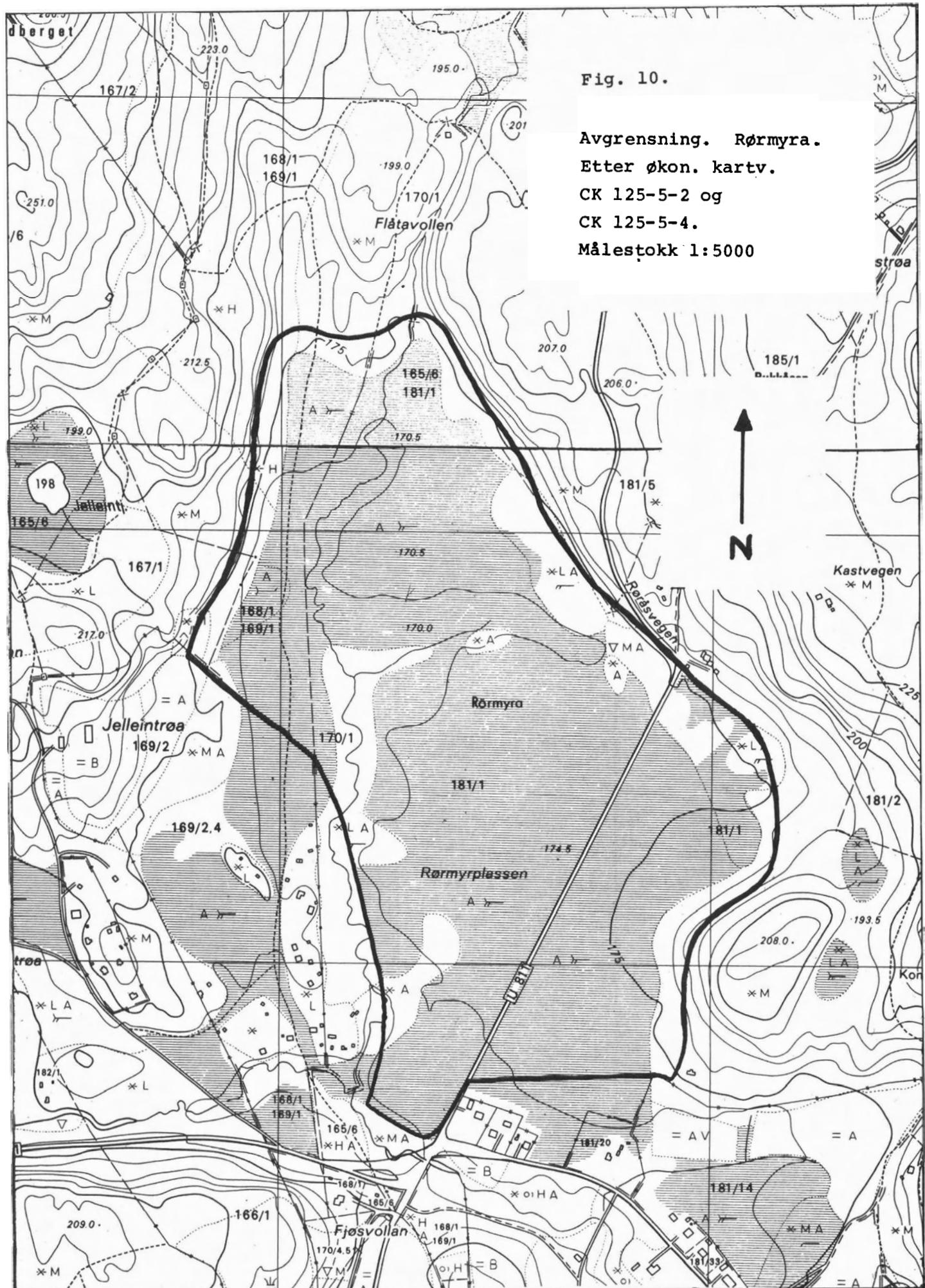

Fig. 10.

Avgrensning. Rørmyra.

Etter økon. kartv.

CK 125-5-2 og

CK 125-5-4.

Målestokk 1:5000

+++ Rassvæta. Klæbu kommune. NR 71,15.

Beliggenhet.

Det avgrensa området ligger rundt den nordlige delen av Rassvæta, et lite vatn ca. 500 m nord for veien mellom Klæbu og Ler. Høyden over havet er 170 m.

Hydrotopografi og vegetasjon.

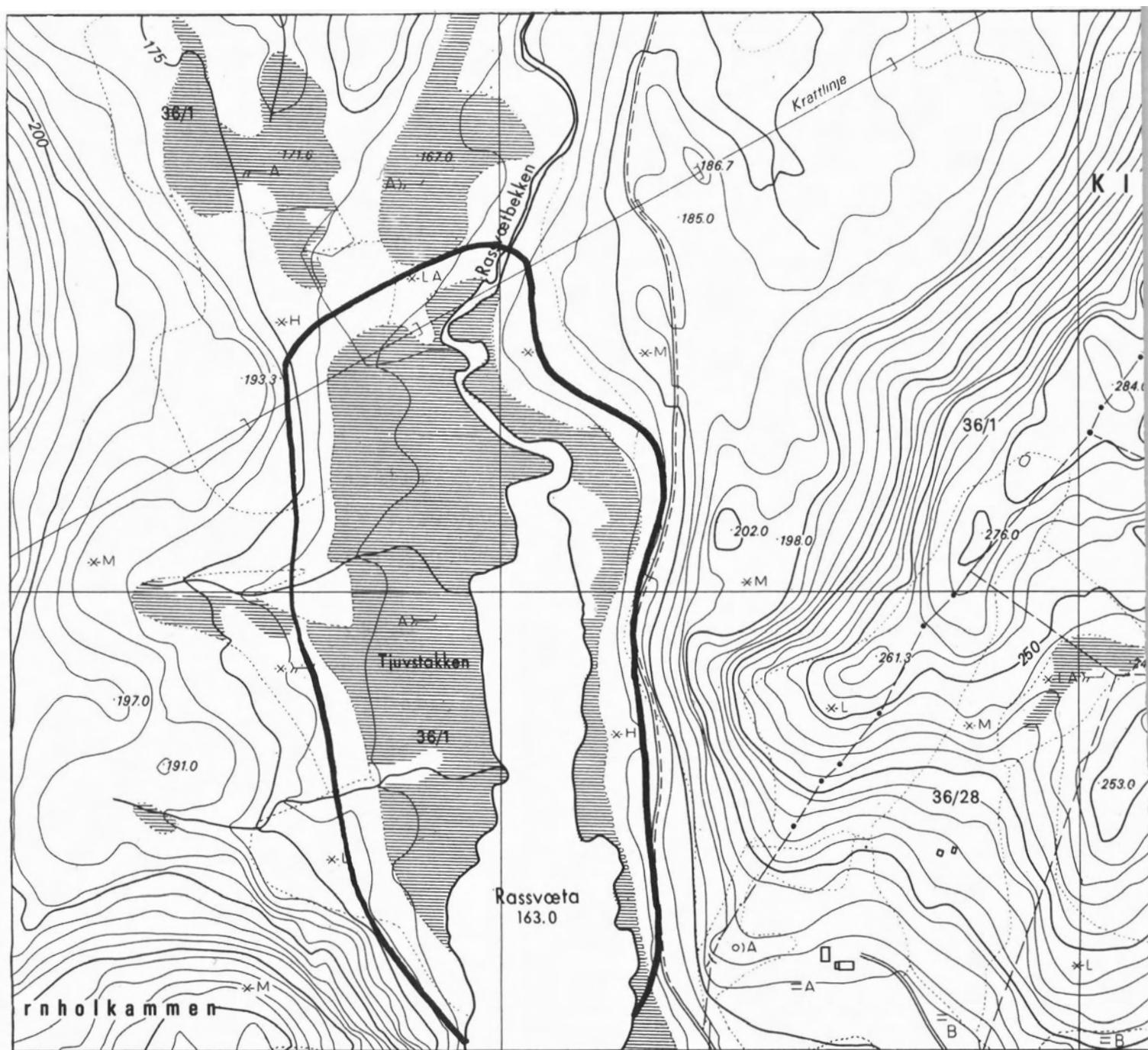
Området er lite i utstrekning, men har lenge vært kjent av botanikere for sin varierte og sjeldne flora. (Jfr. ekskursjonsmeldinger i Norsk Bot. Meddl. VII og Blyttia 10(1)). Av mer sjeldne arter som her fins innenfor et lite område kan nevnes Eriophorum gracile og langstarr (Carex elongata). Andre ikke helt vanlige arter er Schoenus ferrugineus, myggblom (Hammarbya paludosa), sjøsivaks (Scirpus lacustris) og nøkksiv (Juncus stygius). Størstedelen av området er rik og ekstremrik myr, svakt hellende inn mot vatnet.

Inngrep, avgrensning og verneverdi.

Det avgrensa området er tidligere foreslått vernet i en uttalelse om botanisk verneverdige områder i Klæbu i forbindelse med generalplanarbeidet i kommunen (Klokk 1973). Synlige inngrep er ikke observert.

Selv om arealet er lite er vegetasjon og flora av en slik spesiell karakter at området absolutt har verneverdi. En overfladisk oversikt over ferskvannsfloraen i Rassvæta synes også å vise at denne er av interesse.

Fig. 11. Avgrensning. Rassvæta.
Etter økon. kartv.
CL 123-5-4.
Målestokk 1:5000

++ Fåtengsmyren/++ Austlimyra. Trondheim kommune, NR 74-75, 26.

Generell omtale.

Fåtengsmyren ligger 2 km vest for Jonsvatnets nordlige ende ca. 340 m.o.h. Austlimyra ligger 300 m lengre nord.

Begge myrene representerer myrkompleks av liknende type som Hoppardalsmyra og elementer innen Langåskjølen-/Grønkjølen-området.

Særlig Fåtengsmyrene har en meget brutt og variert topografi og med stor variasjon i vegetasjonen. Synlige inngrep er meget små både for Fåtengsmyrene og Austlimyras vedkommende.

Kart er ikke tatt med her, da myrene vurderes til å ha mindre verneverdi.

+ Hangerslettmyra. Trondheim kommune. NR 54, 29-30.

Generell omtale.

Inngrepene er her meget store. Ca. 1/4 av myra er oppdyrket mens halvparten er sterkt påvirket av tilgrensende dyrking, grøfting og tidligere torvtaking. Den resterende 1/4 er ennå relativt uberørt, men anses å ha liten verneverdi da de omkringliggende inngrepene med tiden vil influere sterkt på denne delen av myra også.

Litteratur.

- Flatberg, K.I. 1971. Myrundersøkelser i fylkene Vestfold, Buskerud, Telemark og Oppland sommeren 1970.
Rapport i forbindelse med Naturvernrådets landsplan for myrreservater og IBP-CT-Telmas myrundersøkelser i Norge. K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Trondheim, 61 s. (stensiltrykk).
- Klokk, T. 1973. Notat angående botaniske verneverdige lokalteter i forbindelse med generalplanarbeidet i Klæbu kommune. K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Trondheim, 8 s. (stensiltrykk).
- Malmer, N. 1962. Studies on mire vegetation in the archean area of south-western Götaland (South-Sweden). I. Vegetation and habitat conditions on Åkhult mire. Opera Bot. 7(1): 1-322.
- Moen, A. 1969. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Nordmøre. Foreløpig rapport fra sommeren 1969. K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Trondheim, 21 s. (stensiltrykk).
- Moen, A. 1970. Myrundersøkelser i Østfold, Akershus, Oslo og Hedmark. Rapport i forbindelse med Naturvernrådets landsplan for myrreservater og IBP-CT-Telmas myrundersøkelser i Norge. K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Trondheim, 90 s. (stensiltrykk).
- Moen, A. 1973. Erfaring fra vegetasjonskartlegging i Trøndelags-området, med hovedvekt på myrenhetene. IBP i Norden 11: 93-109.
- Moen, A. & Wischmann, F. 1972. Verneverdige myrer i Oslo, Asker og Bærum. Rapport i forbindelse med den norske myrreservatplanen. K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Miscellanea 7: 1-69.
- Sjörs, H. 1948. Myrvetation i Bergslagen. Acta Phytogeogr. Suec. 21: 1-299.
- Sjörs, H & medarb. 1973. Skyddsvärda myrar i Kopparbergs län. Växtekol. Stud. 3: 1-115.

